конечных целей клиента, составление плана реализации проекта, фиксирование четких сроков его завершения, под сомнением качество консалтинговых услуг – все это способствует проведению научных исследований с дальнейшим применением на практике.

Рынок консалтинговых услуг постоянно развивается. Наиболее динамичным и пользующимся сегодня наибольшим спросом среди украинских предприятий направлением является управленческий консалтинг (или менеджмент-консалтинг).

Что касается Харьковского региона, то одними из крупнейших и известнейших консалтинговых фирм можно назвать такие: издательско-консалтинговая корпорация "Фактор", компания "Бизнес-Эксперт", компания "Проконсул", группа компаний "САБО", компания "TOTE-consult" , консалтинговая фирма "СТАТУС", компания "ТенСтеп Украина" и др.

Таким образом, подводя итог всему вышесказанному, можно сделать вывод, что консалтинг – это вид интеллектуальной профессиональной деятельности, в процессе которого квалифицированный консультант предоставляет объективные и независимые советы, способствующие успешному управлению организацией-клиентом.

В.И.ЗАСЫПКИН, студент, НТУ «ХПИ»
К.С.КОРОЛЬ, студентка, НТУ «ХПИ»
Т.С.ЛЯПИНА, студентка, НТУ «ХПИ»

РОЛЬ СОЦИОЛОГИИ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВЕ

Сегодня социологи выполняют ряд своих функций не только на предприятиях государственного сектора, но и активно участвуют в деятельности негосударственных производственных подразделений. Социология изучает предпринимательство как нестандартное новаторское поведение и деятельность больших и малых социальных групп и слоев населения.

Сьогодні соціологи виконують ряд своїх функцій не тільки на підприємствах державного сектора, але й беруть активну участь у діяльності недержавних виробничих підрозділів. Соціологія вивчає підприємництво як нестандартне новаторське поводження й діяльність більших і малих соціальних груп і верств населення.

Today, social scientists have a number of its functions, not only in enterprises public sector, but also actively participate in the activities of non-production of units.Sociology examines entrepreneurship as an innovative non-standard behavior and the activities of large and small social groups and strata of the population.

Предпринимательство является социально-экономическим феноменом для украинского общества. Фигура предпринимателя, предпринимательство вызывают довольно широкий интерес граждан, политиков, представителей общественных наук.

Что понимать под предпринимательством в социологии? Как оценить суть этого вида людской деятельности, которая содержит широкий спектр экономических, юридических, социальных, психологических, культурно-исторических моментов?

Предпринимательство – это реальное воплощение предпринимательской деятельности в конкретных социально-экономических условиях определенной страны.

Предприниматель занимается деятельностью, которая не противоречит действующему законодательству. Как и во всем мире, в Украине существуют ограничения при осуществлении предпринимательской деятельности. Это касается, например, запрета изготовления и реализации наркотических средств, оружия, взрывных веществ, изготовления денежных знаков и ценных бумаг.

Быть предпринимателем не так просто. Необходимо нести большую ответственность за свой бизнес, много работать для достижения цели, эффективно управлять производством и т.д. Доход, который предприниматель получает, – это доход, связанный с экономическим риском.

Но с позиций социологии основная роль предпринимателя заключается в формировании организационно-культурной среды (корпоративной культуры) создаваемой им фирмы, а не в выработке принципов эффективного управления ею. Во-вторых, социология предпринимательства изменяет метотивацию труда управляющих крупными корпорациями.

Объектом социологии предпринимательства является когорта предпринимателей, как специфическая функционально-статусная социальная группа. Предметом можно определить как особенности институционализации предпринимательства в рамках современных социальных процессов.

Предпринимателей в социальной структуре нашего общества скорее можно определить как некую серийную группу – постоянно обновляющуюся, текучую, беспредельно подвижную, состоящую из не связанных между собой, непрерывно меняющихся, изолированных единичных индивидов.

В украинском обществе сформировалась неоднозначное отношение к предпринимательству. С одной стороны, оно воспринимается как фактор развития общества, а с другой – часто отождествляется с нечестным добыванием денег, криминальным прошлым, стремлением к наживе любыми средствами.

Предпринимательство представляет собой не только особый вид экономической деятельности, но и определенный образ мышления, стиль и тип поведения. Экономическое поведение предпринимателей определяет характер их взаимодействия с потребителями, деловыми партнерами, конкурентами, государством, специфику деятельности в целом. Оно вобрало в себя особенности

рыночных отношений, взаимосвязей между отдельными, самостоятельно принимающими решения хозяйствующими субъектами.

Значит, предпринимательство выполняет одно из наиболее важных социально-экономических функций это – непосредственное решение вопросов, связанных с проблемой востановления человеком материальных, духовных, социальных условий его существования.

В.С. МАЛИШЕНКО, канд. філ. наук, проф. НТУ «ХПІ»

СОЦІАЛЬНА ДЕРЖАВА: МЕЖІ МОЖЛИВОГО

Социальное государство – необходимое условие дальнейшей демократизации обществ и формирования правового государства. Это тип общественной и государственной жизни, основанной на принципе социальных ценностей, прежде всего праве человека на достойную жизнь.

Соціальна держава – необхідна умова подальшої демократизації суспільств і формування правової держави. Це тип суспільного й державного життя, заснованого на принципі соціальних цінностей, насамперед праві людини на гідне життя.

The social state is a necessary condition of further democratization of societies and forming of the legal state. It is a type of public and state life, based on principle of social values, foremost human right on deserving life.

Розвиток сучасної держави – це не тільки кардинальні зміни базисної техніко-економічної системи, а і всебічна трансформація її ролі, функцій, та принципів взаємодії з громадянським суспільством. В контексті соціальних змін перспективним видається розвиток теорії та практики соціальної держави, що не співпадає з звичайним розширенням її соціальної функції. Мова йде про нову якість держави на стадії постіндустріального розвитку, яка обумовлюється потребами комплексної зміни суспільних систем.

Відомо, що соціальну функцію держава почала виконувати відносно давно. Вона зводилася в основному до узгодження інтересів різних соціальних суб’єктів, збереження цілісності суспільства, соціального миру, а також до підтримки найбільш незахищених груп населення, підвищення рівня життя, тощо. Якісне наповнення соціальної функції залежить від рівня цивілізованості суспільства, його економічних можливостей, що безпосередньо впливає на обсяг соціальних благ, які розподіляються державою. Важливе значення мають і політичні фактори: тип політичного режиму, позиція влади, щодо виконання соціальної функції тощо. Правляча політична сила визначає обсяг, пріоритети та преференції, що надаються тим чи іншим соціальним спільнотам. В даному випадку соціальна функція повністю монополізується політичним класом, а держава виступає лише як інструмент. Тому звичайне розширення соціальної функції при обмежених можливостях сучасної держави тільки загострить існуючі проблеми (безробіття, старіння населення, міграція, втрата трудової мотивації та ін.) і буде гальмувати політичні трансформації, направлені на формування демократії та правової держави. Адже процеси демократизації, розширення прав, індивідуальних свобод громадян не змогли перешкодити загостренню соціальної нерівності, поляризації доходів, безробіттю. Фактична соціальна нерівність громадян не дозволяє в повній мірі користуватися здобутками демократії.

Концепція соціальної держави почала формуватися в середині 19 ст. (Л. Штейн). Її масштабна інституалізація приходиться на 20 ст., коли європейські соціал-демократи взяли за практичну мету розбудову соціальної держави, як типу суспільного та державного життя, що базується на соціальних цінностях, перш за все праві людини на гідне життя.

Видається важливим визнання того, що соціальна держава з’являється тільки на певній, а саме, на постіндустріальній стадії розвитку суспільства. Вона неможлива без інноваційної техніко-економічної бази, розвиненої соціальної структури, демократичної організації життя тощо.

Держава уже не може самостійно вирішувати питання щодо виконання соціальної функції, так як передбачається її взаємодія з громадянським суспільством.

Проголошується пріоритет соціальних стандартів, соціальних цінностей, одним із гарантів досягнення яких стає суспільна солідарність (влади, бізнесу, партій, громадян), тобто згода суспільства на проведення такої політики. Різноманітні політичні сили, що приходять до влади не можуть з цим не рахуватися.

На відміну від патерналістської моделі, коли держава через систему пільг, виплат, обіцянок, що постійно ідуть від влади підігріває соціальні надії, соціальна держава робить акцент на створення умов, можливостей самореалізації, самостійного задоволення потреб більшістю суспільства.

Пріоритетами такої соціальної політики виступає: фінансування соціальної інфраструктури (освіта, культура, охорона здоров’я, наука); вклад коштів в людський капітал; перерозподіл державних витрат на користь соціального сектора, вирівнювання доходів на основі принципу соціальної справедливості тощо.

Н.Н.СЕМКЕ, канд. фил. наук, доцент, НТУ «ХПИ»

СЕМЬЯ – ОСНОВНОЙ ИНСТИТУТ ТРУДОВОЙ СОЦИАЛИЗАЦИИ

Важная функция семьи – это подготовка ребенка к труду формирование трудолюбия, ответственности, самостоятельности, формирование практических трудовых навыков и навыков сотрудничества, взаимопомощи. Основными элементами трудовой социализации детей является: семейно-бытовой труд, приобщение к об-